

«БЕКІТЕМІН»
«Дарын» РППО директоры

Ф. ТҰРСЫНОВ

2024 жылғы «05» 04

Жалпы білім беретін мектептердің 9-11-сынып оқушылары арасында қазақ тілі мен әдебиетінен «Абайтану» олимпиадасының ЕРЕЖЕСІ

I. Жалпы ереже

Осы Ережелер жалпы білім беретін мектептердің 9-11-сынып оқушылары арасында республика көлемінде өтетін қазақ тілі мен әдебиетінен «Абайтану» олимпиадасының (бұдан әрі – Олимпиада) мақсаты мен міндеттерін, ұйымдастырушылық-әдістемелік қызметінің жүзеге асырылуын, олимпиаданы өткізу мен қаржыландыру тәртібін, оқушылардың қатысуын және жеңімпаздарын анықтау тәртібін айқындайды.

1. Олимпиаданы КР Оқу-ағарту министрлігінің «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы (бұдан әрі – «Дарын» РППО), Абай атындағы Республикалық мамандандырылған дарынды балаларға арналған қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын орта мектеп-интернаты өткізеді.

2. Олимпиаданың негізгі мақсаты:

Абай шығармашылығын оқу арқылы көркемсөздің танымдық, тағылымдық, эстетикалық мән-маңызын түсініп, бейнеленген өмір құбылыстарын көркемдік түрғыда қабылдауға қажетті білім, білік, дағдылар қалыптастыру; Абайдың әдеби мұрасынан және әдеби, ғылыми еңбектер арқылы Абайдың шығармашылық өмірінен гибрат алып, білім мен білік дағдысын түрлі жағдаятта қолдана алуға бағыттау.

3. Олимпиаданың негізгі міндеттері:

- Абайдың шығармашылық өмірінен гибрат алып, өмірде қолдана алуға бағыттау;
- Зияткерлік және шығармашылық қабілеттерін дамыту;
- Абай қарасөздерінің танымдық, тағылымдық маңызын менгерту;
- Абай мұрасын зерделеу арқылы өзіндік көзқарасын қалыптастыру, тіл тазалығы мен сөйлеу мәдениетін сактауға баулу және қолданысқа түсіру.

II. Олимпиадаға қатысушылар

1. Олимпиадаға қазақ тіліндегі жалпы білім беру ұйымдардың 9-11-сынып оқушылары қатысады.

Олимпиада 3 кезеңнен тұрады:

1-кезең (аудандық) аудандық білім бөлімдерінде білім басқармасының тиісті органдары дайындаған тапсырмалар бойынша өткізіледі;

2-кезең (облыстық/қалалық) Астана, Алматы, Шымкент қалалық және облыстық білім басқармалары, Республикалық білім беру ұйымдары (РББҰ),

«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ және желілік «Абай мектептерінде» облыстық ғылыми-әдістемелік кеңес дайындаған тапсырмалар бойынша өткізіледі;

3-кезең (республикалық) республикалық ғылыми-әдістемелік кеңес дайындаған тапсырмалар бойынша өткізіледі.

Олимпиаданың үшінші (республикалық) кезеңіне екінші (облыстық/қалалық) кезеңінде жеңімпазы атанған 6 оқушы (9-сыныптан екі оқушы, 10-сыныптан екі оқушы, 11-сыныптан екі оқушы) қатысады.

Ескерту: желілік «Абай мектептері» облыстық іріктеуге қатыспай, мектепшілік іріктеу өткізіп, жеңімпаз 3 оқушы (9-сыныптан бір оқушы, 10-сыныптан бір оқушы, 11-сыныптан бір оқушы) республикалық кезеңге тікелей қатыса алады.

2. Республикалық кезеңге жолдама алған 6 оқушыға (желілік Абай мектебінен 3 оқушыға) **жауапты бір ғана жетекші** тағайындалады. Қатысушылардың жетекшісі Олимпиадаға келгеннен бастап, олимпиада кезінде және олимпиада аяқталған соң тұрғылықты орнына жеткізгенге дейін қатысушылар үшін толығымен жауапты.

3. Олимпиаданың үшінші кезеңіне сұраныс облыстық/қалалық білім басқармасы немесе «Дарын» орталығы атынан kense@abaimekter.kz электронды поштасына 15 сәуірге дейін төмендегі үлгіге сай жіберілуі қажет.

1-қосымша

(мекеме бланкісі)

Абай атындағы РММИ
директоры
Нұсіпжан Женісгүл Темірханқызына

Сұраныс хат

Республикалық VI «Абайтану» олимпиадасының екінші кезеңінің жеңімпаздары атанған төмендегі оқушылардың республикалық кезеңге қатысуын сұраймын.

№	Қатысушының аты-жөні (күжат бойынша)	Сыныбы	Мектебі	Облыс	Қатысушының телефоны	Дайындаған жетекшінің аты-жөні (күжат бойынша)	Жауапты жетекшінің аты-жөні (күжат бойынша), телефоны	Қонақ үй қажеттілігі

Директор

(қолы)

Тегі А.Ә.

III. Олимпиаданы ұйымдастыру және өткізу тәртібі

Олимпиада екі айналымнан тұрады. Бір оқушы екі айналымға да қатысады.

1-айналым:

– қатысушы Абай қарасөздері мен поэзиясы негізінде дайындалған тақырыптардың біріне эссе жазады (120 минут);

2-айналым:

а) Абай өлеңдері бойынша тапсырмалар:

– Абай өлеңдерінен алынған үзіндіні жалғастырып, шығарманың тақырыбы мен идеясына қатысты өз пайымын жазады;

– Абай өлеңдерінен «сократтық» сұрақтар беріліп, логикалық деңгейі тексеріледі.

ә) Абайдың қарасөздері және Абайтануға байланысты еңбектер бойынша құрастырылған тапсырмаларды орындаиды:

– Әдеби шығармалар мен ғылыми еңбектерден дәйектер келтіріп, Абай тұлғасын айқындаиды;

– Абай қарасөздеріндегі өзекті мәселелерге сынни көзқараспен талдау жасайды.

б) М. Әуезовтің «Абай жолы» романынан немесе Абай шығармаларынан алынған сөйлемге кешенді талдау жасау арқылы грамматикалық сауаттылығы анықталады.

II. Олимпиаданы ұйымдастырушылар

Олимпиаданы үйлестіру және дайындау мен өткізу бойынша істі жүзеге асыру үшін Республикалық ұйымдастыру комитеті (бұдан әрі – Республикалық комитеті) құрылады.

Республикалық ұйымдастыру комитеті:

– Олимпиадаға жалпы жетекшілік етуді жүзеге асырады;

– Республикалық ғылыми-әдістемелік кеңесті (бұдан әрі – Ғылыми-әдістемелік кеңес) құрады;

– Олимпиаданың Республикалық кезеңінің қазылар алқасының құрамы мен саны бойынша ұсыныстар енгізеді;

– Олимпиаданың қорытындысын сараптайты және таратады;

– Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігіне (бұдан әрі – Министрлік) Олимпиаданың республикалық кезеңінің жүлдегерлер тізімін бекіту үшін ұсынады.

Ғылыми-әдістемелік кеңес:

– Олимпиаданың регламентін ұйымдастырады (кеңедер, айналымдар саны, әр айналым тапсырмаларын орындау уақыты және т.б.);

– Олимпиаданың барлық кезеңдерін өткізу түрін анықтайты;

– Олимпиаданың екінші (облыстық) және үшінші (республикалық) кезеңдерінің тапсырмаларының мазмұнын, оқушылардың жұмыстарын бағалау өлшемдерін жасап шығарады;

– Ұсынылған тапсырмалардың ғылыми-әдістемелік деңгейіне, дүрыстығына, олардың Олимпиаданың белгілі бір кезеңінің талаптарына сәйкестігіне жауап береді;

– Олимпиада өткенге дейін тапсырмалардың құпиялығын қамтамасыз етеді.

Жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтау, Олимпиада қатысушыларының рейтингісін құру үшін қазылар алқасы Қазақстан Республикасының алдыңғы қатарлы ЖОО ғалымдары, білім басқармалары мен бөлімдерінің әдіскерлері, тіл және әдебиет саласының танымал мамандары мен бұқаралық ақпарат құралдарының басшыларынан құралады.

Олимпиаданың республикалық кезеңінің төрағасы мен құрамы Республикалық ұйымдастыру комитетінің ұсынысы бойынша Министрлікпен бекітіледі.

Қазылар алқасының саны тақ саннан (3 адамнан кем емес) құралады.

Қазылар алқасының құрамына оқушысы Олимпиадаға қатысатын мұғалімдер кіргізілмейді.

Қазылар алқасы:

- жұмыстарды тексереді және бағалайды, қатысушыларды жұмыстарды тексеру нәтижесімен таныстырады;
- қатысушылардың жұмысын бағалауда даулы жағдайларды талқылайды;
- жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтайды;
- олимпиада қатысушыларымен орындалған тапсырмаларды талқылау мен үйлестіруді өткізеді.

IV. Олимпиада жеңімпаздарын марапаттау

1. Олимпиаданың әр кезеңінің жеңімпаздары I, II және III дәрежелі дипломдармен марапатталады.

2. Олимпиаданың үшінші кезеңінде жеңімпаздар саны қатысушылар санының 45%-ын құрайды және олар Қазақстан Республикасының Оқуағарту министрінің дипломдарымен марапатталады.

3. Олимпиаданың үшінші кезеңінің барлық қатысушыларына сертификаттар табысталады.

V. Қаржыландыру

1. Олимпиада қатысушыларының жол журуі, тамақтану шығындары жіберуші білім мекемелерінің есебінен жүзеге асырылады.

2. Олимпиаданы өткізу шығынын, жеңімпаздардың марапаттары мен жүлделерін Абай атындағы Республикалық мамандандырылған дарынды балаларға арналған қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын орта мектеп-интернаты көтереді.

Ұйымдастыру комитеті: «Дарын» РППО, Абай атындағы РММИ

Байланыс телефондары: 8 771 417 94 41 – Қизат Тілеубердіұлы

8 775 668 1853 – Жансая Санатқызы

E-mail: kense@abaimekter.kz